

กลุ่มพัฒนาคนแบบมาราธอนกับการพัฒนา "คน"

นางสาววิทิตา อัจฉริยะเสถียร

004727

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

I 15882068

MARATHON GROWTH GROUP AND THE DEVELOPMENT OF "SELF"

Miss Witita Achariyasatian

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

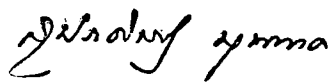
หัวข้อวิทยานิพนธ์ กลุ่มพัฒนาถนนแบบมาราธอนกับการพัฒนา "คน"

โดย นางสาววิทิศา อัจฉริยะเสถียร

ภาควิชา จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.โสรัจ โพนิกแก้ว

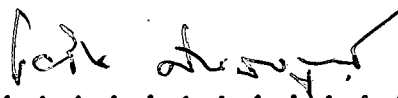
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

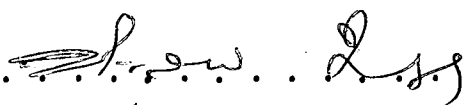
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

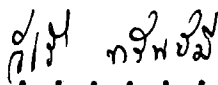
..... ประธานกรรมการ

(ผู้อำนวยการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.โยธิน ศันสนยุท)

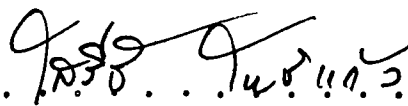
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วัชรวิ ทวีพยอม)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.โสรัจ โพนิกแก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กลุ่มพัฒนาคนแบบมาราธอนกับการพัฒนา "คน"
ชื่อนิสิต นางสาววิหิตา อัจฉริยะเสถียร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.โสรัช โปธิแก้ว
ภาควิชา จิตวิทยา
ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการเข้าร่วมกลุ่มพัฒนาคนแบบมาราธอน ที่มีต่อการพัฒนา "คน" หลังการเข้ากลุ่มทันทีและเว้นระยะ 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2522 จำนวน 9 คน ที่อาสาสมัครเข้าร่วมในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างจะเข้าประชุมกลุ่มตั้งแต่วันศุกร์ไปจนถึงบ่ายวันอาทิตย์ รวมเวลาในการประชุมกลุ่ม 19 ชั่วโมง โดยมีผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม การประเมินผลให้ทำโดยให้ตอบแบบทดสอบก่อน หลัง และเว้นระยะเวลา 1 เดือนของการเข้ากลุ่ม

สมมุติฐานของการวิจัย คือ

- (1) ลักษณะตนก่อนการเข้าร่วมกลุ่มของผู้เข้าร่วมกลุ่มมาราธอนจะแตกต่างจากลักษณะตนหลังจากการได้เข้าร่วมกลุ่ม
- (2) ลักษณะตนหลังจากได้เข้ากลุ่มแล้ว 1 เดือนจะแตกต่างจากลักษณะตนหลังจากการได้เข้ากลุ่มทันที
- (3) ความแตกต่างระหว่างตนก่อนการเข้าร่วมกลุ่มกับลักษณะตนหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มทันที แตกต่างจากความแตกต่างระหว่างลักษณะตนก่อนการเข้าร่วมกลุ่มกับลักษณะตนหลังจากการเข้าร่วมกลุ่มไปแล้ว 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แบบทดสอบวัดลักษณะตน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบคุณานาน ชุด ก. สำหรับวัดก่อนการเข้าร่วมกลุ่ม และชุด ข. สำหรับวัดหลังจากการเข้ากลุ่มแล้วทันที กับหลังจากการเว้นระยะ 1 เดือน และ (2) แบบทดสอบแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้เข้ากลุ่มอภิปรายและวิจารณ์อย่างเสรีเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับในกลุ่ม

จากการใช้การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของลักษณะตนในการวัดแต่ละครั้ง ปรากฏว่า

- (1) ลักษณะตนครั้งทดสอบก่อนการเข้ากลุ่ม และครั้งทดสอบหลังการเข้ากลุ่ม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- (2) ลักษณะตนครั้งทดสอบทันที หลังจากเข้ากลุ่ม และครั้งทดสอบหลังการเว้นระยะ 1 เดือน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- (3) ความแตกต่างระหว่างลักษณะ "ตน" ครั้งทดสอบก่อนการเข้ากลุ่มกับครั้งทดสอบทันที หลังจากการเข้ากลุ่ม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับคะแนนความแตกต่างระหว่างลักษณะตน ครั้งทดสอบก่อนการเข้าร่วมกลุ่มกับครั้งทดสอบหลังจากการเว้นระยะ 1 เดือน

(3) there was significant difference between the pretest and the posttest different scores and between the pretest and a month follow-up different scores.

The instruments used were (1) the "Self" Inventory, and (2) the open-ended questionnaire for subjects for discussion, critique and comments about their experience in the group.

Statistical method for data analysis was the t-test. The results indicated that

(1) there was significant positive changes ($t < .05$) on an overall measure of self-development and on 4 of 16 subscale between the pretest and the first posttest.

(2) there was no significant difference between the first posttest and the later posttest scores.

(3) there was no significant difference in the difference between the pretest and the posttest scores and the difference between the pretest and a month follow-up scores.

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ก็ด้วยความเอื้อเฟื้อจากหลาย ๆ ท่าน ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ความแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนให้กำลังใจ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.โสริช โพธิแก้ว ที่กรุณาให้ คำปรึกษาแนะนำให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจอย่างดียิ่งเยี่ยม ตั้งแต่การเสนอ หัวข้อวิทยานิพนธ์จนถึงการเขียนและแก้ไขจนสมบูรณ์ในที่สุด

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทุมพร บงกติกติกุล ที่กรุณา ให้ความแนะนำในการดำเนินการสร้างเครื่องมือ และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล ที่ให้ความสะดวกอย่างมากในการทดลองใช้เครื่องมือกับ นิสิตปริญญาตรี ที่เรียนวิชามนุษยวิทยา ภาคปลาย ประจำปีการศึกษา 2523 ตลอดจน อาจารย์สมคิด บุญเรือง ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจอย่างมากที่กรุณาให้ความ สะดวกสบายในคานการจักอาหาร และสถานที่สำหรับประชุมกลุ่ม ณ มศว.บางแสน ตลอดจนให้ความเอาใจใส่และกำลังใจอย่างมาก

นอกจากนี้ขอขอบคุณองปริญญาตรีทั้ง 9 คนที่ให้ความร่วมมือสมัคร เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ตลอดจนคุณกาญจนา พงศ์พฤษ คุณสุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคุณเพชรรัตน์ หิรัญชาติ ที่สละเวลาเพื่อร่วมเดินทางและให้ความ ช่วยเหลือสะดวกสบาย แก่ผู้วิจัยในการดำเนินกลุ่ม ณ มศว.บางแสนและเพื่อนรัก ทุก ๆ คน ตั้งแต่คุณสุปราณี วัสนันตชาติ คุณกุสุมา สายสนธิ คุณรจนา พิริยะอานนท์ คุณพอสุม วทานิยะ จนถึงเพื่อนคนอื่น ๆ ที่มีใจกว้างชื้อในที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือ ทั้งทางคานกำลังใจกายและกำลังใจ ซึ่งยากที่ผู้วิจัยจะลืมได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จโดยสมบูรณ์ไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับการตรวจ
และแก้ไขข้อบกพร่องจากกรรมการสอบในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่สนับสนุนให้กำลังทรัพย์
ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ออมเงินทุนจำนวนหนึ่ง เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

วิทิตา อัจฉริยะเสถียร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ฉ

กิตติกรรมประกาศ

ช

รายการตารางประกอบ

ฉ

บทที่

1 บทนำ

1

 ความสำคัญของปัญหา

1

 เอกสารและงานวิจัยพื้นฐาน

3

 จุดมุ่งหมายของการวิจัย

15

 สมมุติฐานการวิจัย

15

 ขอบเขตของการวิจัย

15

 ข้อตกลงเบื้องต้น

16

 ความจำกัดของการวิจัย

17

 คำจำกัดความ

17

 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

17

2 วิธีการดำเนินการวิจัย

18

 กลุ่มตัวอย่าง

18

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

18

 การดำเนินการกลุ่ม

18

 สถานที่สำหรับประชุมกลุ่ม

18

 แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย

19

 การดำเนินการทดลอง

20

บทที่

หน้า

	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	22
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	23
4	การอภิปรายผลการวิจัย	33
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	41
บรรณานุกรม		44
ภาคผนวก		49
ประวัติผู้เขียน		180

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะของกลุ่มเชิงจิตวิทยาบางประเภท เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มพัฒนาคนแบบมาราธอน.	12
2	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนนวัดลักษณะ "คน" ซึ่งวัดก่อนการเข้ากลุ่ม หลังจากการเข้ากลุ่มและเว้นระยะ 1 เดือน.	24
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของคะแนนวัดลักษณะ "คน" ในแต่ละบ้าน ซึ่งวัดก่อนการเข้ากลุ่ม หลังจากการเข้ากลุ่ม และเว้นระยะ 1 เดือน	26
4	ประมวลการประเมินความรู้สึก หัตถ์นคติ และข้อคิดเห็นของผู้รวมกลุ่มเกี่ยวกับ (1) ลักษณะผู้นำกลุ่ม (2) ลักษณะกิจกรรม (3) เวลาและสถานที่ (4) ข้อคิดและประโยชน์ในแง่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ (5) ข้อเสนอแนะ.	27